

VÉGSŐ SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Generátor – Komplex fejlesztőprogram fejér megyei állami gondozott fiatalok személyiségfejlődése és társadalmi integrációja érdekében című Phare ACCESS programról

**Készítette:
Bakos István, projektvezető**

ÖSSZEFOGLALÓ

A szerződés száma:	PHARE ACCESS 2003/004-02-02-0055
A Kedvezményezett neve:	Echo Innovációs Műhely
Kapcsolattartó:	Bakos István
Postai cím:	8000 Székesfehérvár Forgó utca 15.
Tel.:	06 22/502-276
Fax:	06 22/379-622
e-mail:	ibakos@echosurvey.hu
Partnerek:	Bástya Gyermekszolgálat
A projekt címe:	Generátor
A projekt teljes költségvetése:	60440€
Az igényelt támogatás:	49648€
A projekt időtartama:	2005.09.01.-2006.08.31.
A projekt helyszíne:	Székesfehérvár, Sárbogárd, Velence

1. A PROJEKT FŐ TEVÉKENYSÉGEI:

1.1 Patrónus –rendszer – egy felnőtt segítők egy gyerek kapcsolatok rendszerének kidolgozása

- Patrónus-jelöltek körének kiállítása, személyes felkérések
- Patrónus-jelöltek bekapcsolása a Bástya programjaiba (AGYÉL, kirándulás)
- Patrónus-jelöltek képzése
- Patrónusok és patronáltak egymásra találása
- Patrónusok szupervíziója

1.2 KEN - tanulástechnikai, kommunikációs, életvezetési ismereteket, készségeket átadó képzések és azok egyéni utánkövetése a tanárok és nevelők bevonásával.

- A résztvevő fiatalok körének kialakítása, meggyőzésük a részvétel fontosságáról
- A képzések megvalósítása
- Utánkövetés- egyéni stratégiai tervek kidolgozása

1.3 Surranópálya – gyermekvédelmi támogatásban nevelkedő és középiskolás fiatalok közös kortársképzése, tehetségnapja és nyári tábora.

- A résztvevők kiválasztása, meggyőzése
- A kortársképzés heti rendszerességű találkozója
- A tehetségnap előkészítése a kortárssegítők révén, az ő mentorálásuk
- Tehetségnap megvalósítása
- A nyári projektkészítő tábor megvalósítása

1.4 Ötletgyár – rendszeres szakmai műhelymunka a rendszerben dolgozó szakemberekkel

- Havi találkozók
- A projekt szakmai monitoringja

1.5 Közbeszéd

- Film készítése a projekt eredményeiről

Esettanulmánykötet modell értékű életpályák bemutatására
Hírlevelek kiadása
CD-k készítése a surranópályás fiatalok révén
Weboldal elkészítése

1.6 Szakmai szimpózium – minőségi szakmai fejlődést lehetővé tevő egy napos műhelymunka vendég workshopvezetőkkel a megyei szakemberek részére.

2. VÁRHATÓ EREDMÉNYEK VOLTAK:

- a patrónussá válás kritériumainak ill. a patrónus alapfeladatainak és szupervíziójának elveit a képzésen megalkotjuk
- legalább 10, képzett patrónus a projekt végéig elkezd dolgozni egy-egy gyerekkel
- 15-20 kortárssegítő átfogó és gyakorlatias ismeretekkel bír a projektmenedzsmentről, az ifjúsági forrászerzési lehetőségekről, a csapatban való munka sajátosságairól
- Esettanulmány-kötet kiadása, 300 pld. A5 formátum, 10 ív terjedelem
- 15-20 képzett kortárssegítő megtart fejenként legalább 1-1 tájékoztató órát egy-egy fejr megyei középiskolában munkájáról
- a nyári tábor során kialakul több ifjúsági projekt terve
- legalább ötven érintett fiatal rendelkezik személyes fejlesztési tervvel és kialakul mindegyikük körül egy rendszeres kapcsolatot tartó szakmai team
- létrejön egy legalább havonta ülésező szakmai tapasztalatcserére szolgáló klub a célcsoporttal foglalkozó szakemberekből és rajtuk segíteni akaró más személyekből
- a szakértői csoport eddigi tapasztalatai és a projekt eredményei alapján megtervez egy fejlesztőprojektet, (amely jelen projekt folytatása lehet).
- létrejön egy az állami gondozottakat új aspektusból (aktív, cselekvő szerepben) bemutató film, amelyeket az érintett nevelőotthonokban, a megye helyi televízióiban leadnak
- létrejön egy internetes weboldal, amin a projekttel kapcsolatos összes szakmai anyag megtalálható lenne, és a projekt kortárssegítői illetve a gyakornokok rendszeresen működő interaktív fórumot valósítanak meg rajta az állami gondozottakkal kapcsolatos témákban
- az állami gondozottakkal kapcsolatos megoldás-centrikus tudósítások (újságcikkek, tv- és rádió-megjelenések a helyi médiában)
- A szakmai szimpózium eredményeként megismeri egymást és rendszeres kapcsolatba kerül legalább tíz, magyarországi állami gondozottakkal foglalkozó civil szervezet, intézmény, különleges aktivitást mutató magánszemély

3. SZOLGÁLTATÁSOK, ESZKÖZÖK ÉS ÉPÍTÉSI MUNKÁK BESZERZÉSE:

Eszközök beszerzése

- A projekt kezdetét követően 2005 októberétől elindult egy egyszerű közbeszerzési eljárás a publikációk grafikai és nyomdai munkájának elvégzésére, melyet lezártnak tekinthetünk.
- A projekt során beszerzésre került egy projektor, egy hordozható számítógép és egy többfunkciós falitábla.

Szolgáltatások beszerzése

- Patrónus alprogram trénerai – oktatás, humán fejlesztés
- KEN alprogram trénera – oktatás, humán fejlesztés

- Táborvezetés – oktatás, humán fejlesztés
- Szakértői tanulmányok készítése (3)
- Esettanulmányok készítése
- Nyomdai és grafikai munkálatok – közbeszerzéssel kiválasztva
- PR cikk készítése a program végén
- Szimpózium, tábor és képzések étkezési költsége
- Tehetségnap és iroda terembérlés
- Szakfordítás
- Workshop készítés
- Külső projekt értékelés költségei
- Kamera és videovágó bérlése
- Tehetségnap hangosítása
- Iroda infrastruktúra (internet, számítógép stb. és takarítás) használata

Építési munka a projektben nem volt

4. RÉSZLETES BESZÁMOLÓ A TEVÉKENYSÉGEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL ÉS AZ EREDMÉNYEK ELÉRÉSÉRŐL

4.1 Patrónus –rendszer – egy felnőtt segítőt egy gyerek kapcsolatok rendszerének kidolgozása

I. félév

Patrónus-jelöltek körének kiállítása, személyes felkérések

A Bástya Gyermekszolgálat önkéntesei révén személyes meghívásokon keresztül összesen húsz jelöltet hívtunk meg a programba való bekapcsolódásra. Közülük 14-en voltak azok, akik a folyamatban való részvételt vállalták. Velük tartottunk egy szeptemberi nyitóworkshopot az időkeretek meghatározására.

Patrónus-jelöltek bekapcsolása a Bástya programjaiba (AGYÉL, kirándulás)

A jelölteknek a Bástya Gyermekszolgálat pénteki foglalkoztatóiba (sportmeccsek, dráma, filmezés és kézművesség) illetve a kéthetente hétvégén megrendezett AGYÉL-foglalkozásokon, valamint két kulcsos házas kiránduláson volt alkalmuk résztvevő megfigyelőként megismerkedni a gyerekekkel.

Patrónus-jelöltek képzése

A jelöltekkel való egyeztetés alapján a havi egy alkalommal történő találkozóban állapotunk meg, novembertől ápriliséig az alapképzés megtartása, májustól augusztusig pedig a szupervíziós esetmegbeszélések keretei között.

Eredményei

A 14 érdeklődő közül 6-8 fő az, aki a képzésben való rendszeres részvételt vállalta, a többiek a foglalkozásokon vesznek részt aktívan. A gyerekekkel való találkozások során három esetben már kialakulóban van egy kezdődő segítői kapcsolat, a többiek esetében az ismerkedés szakasza zajlik. Eredmény, hogy a fejér megyei patrónus-jelöltek (11-en) rendszeresen járnak a foglalkozásokra, ez a továbblépés alapfeltétele. A mellékelt fotókon láthatóak a pénteki foci foglalkozás, az őszi kulcsos házas foglalkozás képei.

A képzések közül eddig négyet tartottunk meg (a mellékletekben látható a tematika, az eddigi foglalkozások vázlata). Ezeken sikerült egyensúlyt találnunk a szakmai, elméleti előismeretek és az eddigi patrónus-kezdeményezés gyakorlati tapasztalatainak bemutatása között. A résztvevők körében kezd kibontakozni egy közös véleményegyüttes a patrónussá válás érzékeny folyamatának „szabályozásához” (lásd: dilemmák, gondolatok).

II. félév

Patrónus-jelöltek képzése

A projekt második felében további három képzési alkalom zajlott le. Ezek programleírása csatoltan megtalálható – a tematika némileg változott, aminek okai az aktuális problémák (pl. szenvedélybetegségek, droghasználat gyerekek közötti megjelenése) voltak. A mintegy húszfős teljes érdeklődő csapatból tizenkét fő vett részt állandóan a képzéseken.

Patrónusok és patronáltak egymásra találása

A patrónusjelöltek bekapcsolása a Bástya Gyermekszolgálat munkájába – ezáltal megismertette őket a gyerekekkel és látni őket munkaközegben – több csatornán át zajlott. Egyrészt az állandóságot biztosította a pénteki foglalkoztatókba való bekapcsolódási lehetőség. Itt a székesfehérvári intézet csaknem minden lakója megfordul, s először a néha filmfelvétellel párosuló dráma-foglalkozás, majd a sportóra következik, melyet a gyerekek aktuális igényei szerinti témájú beszélgetős óra választ el egymástól. A patrónusok ezen alkalmakba szervesen be tudtak kapcsolódni.

Emellett márciusban, áprilisban, májusban és júniusban is lezajlott egy-egy hétvégi kulcsos házas kirándulás (kettő közülük a Fehérvári Farkasok néven szereplő métacsapat egy-egy versenyével párosult, utóbbiról a csatolt CD-n fényképek láthatóak) a gyerekekkel, melyekre a patrónusok közül öten - hatan rendszeresen eljöttek.

Patrónusok szupervíziója

A patrónusképzés zárása után az előzetes tervnek megfelelően havi alkalommal szupervíziókat tartunk, amelyre elsősorban a már aktívan dolgozó patrónusokat hívjuk meg, s esetmegbeszélések, tapasztalatcsere, néha módszertani vita jelenti a találkozók tartalmát.

Eredmények

Jelen pillanatig a Patrónus – rendszernek elkészült egy képzési alapanyaga, amely a bekapcsolódó újabb jelöltek részére szervezett képzéseken is használható.

Elkészült egy konszenzusos tervezet a patrónusok felvételének folyamatára, melyet szintén csatoltunk a beszámolóhoz. Ehhez kapcsolódóan beigazolódt az az előfeltevésünk, hogy nem a számosításra kell törekednünk, mikor egy patrónus alkalmasságát vizsgáljuk, sokkal inkább a személyes tapasztalatokon nyugszik az egyesület döntése, hogy kit tekint megbízható személynek e munkára.

A projekt tapasztalata azt mutatja, hogy hosszú távon kevés emberrel lehet számolni biztosan. A képzésre jelentkező és meghívott húsz főből tizenkettő látogatta rendszeresen a foglalkozásokat, közülük a rendszeres terepmunka szakaszig nyolcan jutottak el, s öten vannak azok, akik már dolgoznak egy-egy gyerekekkel.

Az eredményekhez sorolható az is, hogy a nyári tábor a kortárssegítők részvétele mellett kiegészült a patrónusok részvételével is, aminek bemutatására a kisfilm is vállalkozott.

4.2 KEN

I. félév:

A résztvevő fiatalok körének kialakítása, meggyőzésük a részvétel fontosságáról

Az őszi folyamán a sárbogárdi és a velencei intézményben a projektvezető és a Bástya Gyermekszolgálat önkéntes munkatársai négy – négy alkalommal folytattak kötetlen beszélgetést a nevelőkkel, egyeztetve velük a program lényeges elemeit. Ennek során alakult ki a januárban és februárban megvalósított alapképzések üteme. Ugyanezen alkalmak során az érintett fiataloknak sportnapokat tartottunk, melynek során a cél a megnyerésük volt informális, játékos közegben.

A képzések megvalósítása

Ennek során Sárospatakon két, Velencén két, Székesfehérváron pedig egy képzést valósítottunk meg. A képzéseket egy nemformális ifjúsági és általános iskolai munkában egyaránt tapasztalt ifjúsági képző, valamint a projektvezető közösen valósította meg, minden alkalommal bevonva az érdeklődő pedagógusokat.

Eredmények

Sikerült a sportnapokon megnyerni a nevelők és a fiatalok szimpátiáját is. A nevelők véleményét és részvételt kérve Sárospatakon kettő, Velencén négy, Székesfehérváron egy, az adott intézményben dolgozó szakembert tudtunk a programba aktív résztvevőként bevonni. Az öt képzésen ötven fiatalot értünk el, intenzív élményt nyújtva a kooperatív tanulás elemeiből, megnyerve őket a további együttműködéshez.

II. félév:

Utánkövetés- egyéni stratégiai tervek kidolgozása

A projekt ezen elemét összevontuk a kortárssegítőikkel közös programokkal. Ennek oka az volt, hogy a fiatalok motiválása leginkább így módon tűnt megvalósíthatónak. Sárospatakon és Velencén is három-három alkalommal tartottunk közösségi délutánt, melynek első felében sport-és játékorát szerveztek kortárssegítőink, majd leültünk a gyerekek egy részével a képzéseken tanultak hasznosítására, aktuális tanulási problémáik megbeszélésére. Emellett többször kihoztuk a fiatalok egy részét és kisebb kirándulások keretei között (Veszprémbe, Esztergomba), összekötve egy-egy sportos-játékos órával, próbáltuk változatosabb közegben megtartani az utánkövetést.

Eredmények

Az eredeti elképzelés nem valósult meg, nem volt reális. Célunk az volt, hogy a nevelők aktív bevonásával és segítségével a képzésen részt vevő gyerekek készítsenek maguknak tanulási tervet, amire visszajelzéseket adunk. Ez a hosszú távú figyelmet igénylő munka nem valósult meg; készültek ugyan mindenhol ad hoc jelleggel tanulási tervek az első alkalommal, ám a nevelők időhiányra hivatkozva nem figyeltek rá oda a köztes időben. Úgy tűnik, ez a fajta aprólékos munkára ösztönzés elsősorban túl nagy lépcsőfok volt. Ugyanakkor a sport és a tanulás fent leírt kombinációja hatékonyabbnak tűnik a későbbiekre, elsősorban a tanulásához szükséges, megfelelő koncentrációs szint elérése érdekében. Emellett a kortárssegítők bevonása, mint motiváló tényező – valamint a tanulás közösségi tevékenységként való megjelenítése - szintén továbbvihető elemnek tűnik.

Ide sorolható az is, hogy a nevelők lelkesen fogadták a képzési jegyzetet, s főleg a velencei iskolában a délutáni foglalkozásokon rendszeresen használják is.

4.3 Surranópálya

I. félév:

A résztvevők kiválasztása, meggyőzése

A fent említett sportnapokon hívtuk el a nevelők által ajánlott fiatalokat a kortársképzésekre. Ezzel párhuzamosan szeptemberben-októberben a székesfehérvári középiskolákban tartottunk toborzó előadásokat a fiatalok között (mellékelve a meghívó és a CD-n a prezentáció).

A kortársképzés heti rendszerességű találkozója

Novembertől 2006 februárjáig hetente minden kedd délután találkozott a csoport, lefolytatva a mellékelt tematikájú alapképzést. Mivel a fiatalok ezen kívül is mutattak érdeklődést egymás iránt, illetve az intézményben lakó gyerekek nem jártak rendszeresen, minden héten kötetlen összejöveteleket (mozi, kirándulás, teázó, szánkózás és korcsolyázás) is szerveztünk a fiatalok aktív kezdeményezésére.

A tehetségnap előkészítése a kortárssegítők révén, az ő mentorálásuk

A februári alkalmak során kialakult a tavaszi tehetségnap terve és címe, s a jelen szakaszban – megtartva a heti keddi találkozók rendszerét – a fiatalok önállóan, három echos főiskolás gyakornok (egy média-PR, egy ifjúsági munkás és egy szociológus hallgató) és a projektvezető mentorálása mellett szervezik a tehetségnapot.

Eredmények

A fent említett sportnapokon öt fiatal mutatott érdeklődést az intézményekből arra, hogy a Surranópálya kortársképzésén részt vegyen. Ők rendszeresen el is jöttek, s beilleszkedtek a csoportba (az előzetes nevelői jóslatokhoz képest nagy eredménnyel).

A helyi középiskolások közül harminckét fiatal jelentkezett be, főleg időhiány miatt 15-en számítanak állandó tagnak. Így a képzések állandó létszáma 12-16 fő között mozgott.

A képzéseken átlagon felül erős csoportkohézió alakult ki a fiatalok között.

Saját aktív kezdeményezésükre több, a projekten kívüli rendezvényen is részt vettek illetve elindítottak folyamatokat – pl. filmklub kialakítása, zenés-verses estek szervezése, party – szerviz szolgáltatás helyi bulikon.

Az átadott ismeretek közül a nemzetközi ifjúsági munkában való részvétel bizonyult legnépszerűbbnek. A csoport terve egy nyári ifjúsági csereprogramon való közös részvétel.

A tehetségnap a Dobbantó nevet kapta, a csoportban elkülönültek a felelősségi körök, s már mintegy száz potenciális résztvevőt hívtak meg ismerőseik közül a fiatalok. Közülük ketten egy külön pályázatot is nyertek egy kapcsolódó rendezvény – Beszéljünk Európáról! – lebonyolítására.

A fiatalok számára elfogadható tanácsadókat sikerült találnunk –média, szervezés, hátrányos helyzetűek bevonása témákban.

II. félév:

A tehetségnap előkészítése a kortárssegítők révén, az ő mentorálásuk

A Surranópálya képzési részének lezárása után a csoport elkezdte a munkát a tehetségfesztivál szervezése érdekében. A csoportból kiemelkedett három-négy szervező-típusú résztvevő, akik kialakították a rendezvény arculatát, így alakult ki, hogy a helyszín a székesfehérvári bőrgyár lesz, s a Dobbantó címet fogja viselni.

A fellépni hívott fiatalok három úton kerültek közelünkbe. Egyrészt a szervezők saját ismerősi körükben személyesen, interneten és iskolájukon keresztül tudatosan hívtak meg ismerős előadókat. Emellett más középiskolákban tájékoztató előadásokat, órákat tartottak a programról és az ifjúsági rendezvényekről.

Harmadrészt a három érintett gyermekotthonba több alkalommal kimentünk sport – és játékdélutánt tartani, ahol mindig hirdettük a rendezvényen való részvétel lehetőségét.

A találkozók jellege ezután megváltozott: a heti meetingekre a potenciális, meghívott előadók is járni kezdtek, s a rendezvényt közösen formálták a szervezőkkel.

Mivel felnőtt segítőként nem akartuk mi irányítani a folyamatot, mindössze facilitálni és a problémás pontokon segíteni azt, ugyanakkor a pénzügyi és külső szereplőkkel való tárgyalási kérdésekben a fiatalok bizonytalanok voltak, köztes szereplőként két egyetemista gyakornokot bízunk meg a csoport vezetésével: ők a korosztályhoz tartozva, mintegy „félprofesszionális” vezetői lettek a rendezvénynek.

A tehetségnap megvalósítása (lásd Hírlevél 4.)

A hírlevelünk 4. száma részletes képet ad az eseményről, most néhány főbb elemet villantunk csak fel.

A tehetségnapon mintegy négyszáz fiatal vett részt, közülük kb. százan fellépők is voltak. A fő szempontunk az volt, hogy ne elkülönülő szereplők és fellépők legyenek, hanem a fiatalok egymásnak mutassák be azt, hogy miben tehetségesek, olyan programokkal, amikbe be is lehet szállni a többieknek.

A program mellékletben is olvasható, most felsorolás-szerűen említünk fellépőket illetve kategóriákat.

A pénteki nap a zene, a koncertek napja volt. Amatőr rock-, ska- és alternatív együttesek léptek fel, miközben kortárssegítőink party service szolgáltatást nyújtottak a fiataloknak.

Szombaton több részre tagolódott a program. A napközbeni időszak nagyrészt a gyermekotthonban élő gyerekekről szólt. Közülük elsősorban a velenceiek képviseltették magukat nagy számban. Extrém sportok (capoeira, baranta, triál) bemutatói és tanítása, kézműves-foglalkozások, közös ételfőzés valamint dráma- és musical-bemutatók zajlottak délután. Késő délután következett a táncóra, táncházakkal, majd a fáklyás felvonulás, amit a SAPKA-zsonglőrcsoport bemutatója zárt le. Ezután újabb koncertek következtek, s az estét film- és művészi munkák vetítése zárta le, illetve a résztvevő fiatalok spontán örömenélése.

Eredmények

Az eredmények két részre oszthatóak. Egyrészt a tevékenységek direkt eredményei, amelyek a következők:

Mintegy 15 kortárssegítő vett részt az egyéves, képzési és gyakorlati elemekből álló folyamatban, melynek eredményeképpen készség szintű ismereteik vannak ifjúsági projektek végrehajtásáról. Mindezt úgy, hogy természetes módon dolgoztak együtt állami gondozott gyerekekkel.

Kialakult egy helyi fiatalokból álló hálózat, akik bázisát képezik az azóta zajló ifjúsági programoknak is.

Emellett több, a jövőben kiteljesedő eredménye van az alprojektnek.

Az állami gondozottak aktivitására fektetett hangsúlyunk miatt a Mobilitás ifjúsági mentor-programjának fő régiója és célcsoportja lett a mi régióink.

A projektben részt vevő fiatalokkal a táborban (lásd lejjebb) és más fórumokon nemzetközi ifjúsági programokat terveztünk meg, illetve júliusban egy Youth-projekten, ifjúsági cserén Olaszországban vettek részt kortárssegítőink. – lásd fotók

Talán a leglátványosabb eredmény egy nyári tábor, melyet kortárssegítőink kezdeményeztek és valósítottak meg szinte önállóan, sárbogárdi állami gondozott gyerekekkel. Erről honlapunkon szintén olvashatnak, Csillag-tábor címmel.

Kemencés tábor

A tábor tematikáját kibővítettük. Az eredeti célhoz – projektkészítő tábor fiatalokkal – hozzávettük a patrónusok meghívását is. Ennek oka egyrészt a kulcsos házas kirándulásoknak az a pozitív tapasztalata volt, hogy a töményen együtt töltött két nap jó hatással van a patrónus-patronált kapcsolatok mélyülésére, másrészt a patrónusok maguk kérték a táborban való részvételüket.

A tábor ezáltal két fő részre tagolódott: egyrészt – a Kemencés tábor című hírlevélben részletesen olvasható módon – a patrónusok foglalkoztak a patronált gyerekekkel, másrészt délutánonként a surranópályás kortárssegítőkkal dolgoztunk magyar és angol nyelvű ifjúsági projektek ötletein, potenciális pályázatok szövegein.

A tábor dokumentációját az 5. számú hírlevelünk és a dokumentumfilm tartalmazza.

4.4 Ötletgyár

I. félév:

Havi találkozók

Szeptember és október során a projektvezető arra összpontosított, hogy elérje a megye azon szakembereit, akiket érdekelhet a projekt szakmai és későbbi folytatásának menedzsment-oldala. Közülük kialakult egy csoport, akik a havonta megtartott összejöveteleken rendszeresen részt vettek.

A találkozók során az első két alkalom a Generátor program szakmai monitoringjának fórumául szolgált, a második két alkalommal pedig a különös aktivitást mutató szereplők – Fejér Megyei TEGYESZ igazgatónője, a velencei intézmény munkatársai, egy székesfehérvári nevelő – ötleteinek megtárgyalását, továbbfejlesztését végeztük el.

Eredmények

Az előzetes megbeszélések során sikerült elérni a megyei szakemberek egy részének program iránti pozitív attitűdjét.

Az első két találkozó alatt fontos visszajelzéseket kaptunk tőlük a programmal kapcsolatban, amelyeket felhasználtunk.

Kialakulóban van, hogy melyik programelemeket lehetne az egyes intézményekkel közösen folytatni, említést érdemel a TEGYESZ - szel közösen tervezett szakember-továbbképzés, a velencei intézménnyel kialakított nemzetközi program terve, illetve a sárbogárdiakkal közös sportnapok terve.

II. félév:

Az őszi néhány, az egyesület székhelyén történő találkozó után a projekt második felében a projektteam tagjai sorban meglátogatták az érintett intézmények, valamint a megyei TEGYESZ székhelyét, tárgyalva a vezetéssel az esetleges folytatásról, az adott intézmény által lebonyolítható projektről. Több ötlet is született mindegyikre.

Jellemző, hogy a TEGYESZ munkatársait elsősorban a gyermekotthonok lakóinak tehetséggondozása, illetve az ott dolgozó szakemberek továbbképzésének lehetősége érdekelte, míg az egyes intézmények nevelőit a gyerekeknek nyújtható belső programok továbbfejlesztése motiválta.

Ennek megfelelően a munka jelenleg két vonalon zajlik:

A TEGYESZ által létrehozott alapítvány keretei között (egy nagyobb eu-s pályázat finanszírozásával kihasználva) a patrónus – rendszer képzéséhez hasonló, valamint egyéb szakember-továbbképzési projektet szeretnénk generálni.

Az egyes gyermekotthonokkal (főként a velenceivel) pedig helyi kezdeményezésű rendezvények, kortársképzés, táborok – azaz a Surranópálya tevékenységeinek – ötletei bontakoztak ki.

Ez utóbbihoz kapcsolódik, hogy az érintett intézmények motiváltabb nevelőtanárait a Mobilitás Közép-Dunántúli Régióban zajló ifjúsági mentor-képzésébe is bevontuk, amiből remélhetőleg a következő évben több sikeres Youth In Action – projekt születik majd.

A projekt szakmai monitoringja

A projekt során az Ötletgyár csoportja vált a szakmai monitoring adekvát fórumává, ezért az Echo Szociológiai Kutatóműhely is ezt az alkalmat használta fel az értékelő workshopok megrendezésére.

Az összegző tapasztalatokat mellékelten csatoltuk.

Képzési jegyzet

A jegyzet elkészítésénél a fő szempont egy használható, gyakorlatokat tematizáltan, a gyermekotthonokban felhasználható módon tartalmazó könyv létrehozása volt.

A jegyzet tartalmazza azokat a gyakorlatokat, amelyeket a Surranópálya találkozóin, a KEN-képzéseken és a patrónusok és patronáltak közös programjain felhasználtunk. Emellett egy a gyakorlatok tematizálásán alapuló részletes gyakorlat-leírásos adja a jegyzet törzsanyagát, melyekből akár éves tanmenetet is összeállíthatnak a nevelőtanárok.

Külön hangsúlyt fektettünk arra, hogy az integrációt illetve az inklúziót elősegítő gyakorlatok is szerepeljenek a jegyzetben. Ezeket az integrált, külsősök bevonásával zajló kortárssegítő-képzések alkalmával hangsúlyozottan használhatják a szakemberek.

4.5 Közbeszéd

I. félév:

Esettanulmány-kötet modell értékű életpályák bemutatására

Az esettanulmányokat négy szakember közreműködésével készítettük el. Közöttük van gyermekotthon-vezető, aktív nevelőtanár, fiatalokat nemzetközi programokba bevonó TEGYESZ-

munkatárs és fiatalokú bűnelkövetők reszocializációjával foglalkozó szakember. Egy művészeti szakos gyakornokunk készített grafikákat a kötethez.
A tanulmányok nyers szövegét lásd a mellékelt CD-n.

Hírlevelek kiadása

A projekt hírlevelének első két példánya elkészült. Lásd mellékelve.

Hírek a sajtóban

Sajtótájékoztatónk mellett a helyi rádiókban rendszeresen hírt adunk a projekt aktualitásairól.

Eredmények

Az esettanulmányok elkészültek, változatos sorsokat bemutatva. A készítésben részt vevő szakemberek többféle háttérismerete és eltérő stílusa miatt más és más helyre került bennük a hangsúly. A készítőikkel további együttműködést határoztunk el.

A hírlevelek 300 – 300 példányban nyomtatásra kerültek, s kortárssegítőink személyes munkája révén küldtük el őket. A hírlevelek fő eredménye az, hogy sok külsős szakember írt hozzájuk cikkeket, megteremtve annak szakmai hitelét.

A sajtóhírek vonatkozásában felemásak az eredmények. A Vörösmarty és a Fehérvár rádióban a téma iránti személyes elkötelezettség miatt rendszeresen adunk hírt a célcsoportról, azonban a többi helyi sajtóorgánium érdeklődése mérsékelte.

II. félév:

Film készítése a projekt eredményeiről

A félévkor jelzetteknek megfelelően a film zömében a két látványosabb, nagyobb rendezvényről, a Dobbantóról és a Kemencés – táborról szól.

A filmet mellékelt CD-n csatoltuk. Készítői régióinkban elismert dokumentumfilmeket készítenek, s kapcsolataik révén a filmet a Duna TV-ben és valószínűleg a Magyar Televízióban is levetítik.

Esettanulmány-kötet modell értékű életpályák bemutatására

Az esettanulmány-kötet várakozásunkon felül jól sikerült. Az eredeti cél az volt, hogy az azt elolvasó szakembereknek és állami gondozottaknak például szolgáljon, milyen utakat lehet bejárniuk egy életpálya kialakításakor.

Emellett egy szakmailag is jó minőségű anyag született, kiegészítve a Pécsi Tudományegyetem két oktatójának tanulmányával. A kötetet így a nevelőotthonok mellett egyetemeknek, szakmai könyvtáraknak is eljuttatjuk. A szakmailag magas színvonalra építve szeretnénk a kötetet a továbbiakban menedzselni.

Hírlevelek kiadása

A hírlevelekkel sikerült igazából megvalósítani azt, hogy a projektben résztvevő kortárssegítők, gyakornokok, patrónusok is kivegyék a részüket a közbeszéd formálásából. A projektben komolyabban résztvevő Patrónus- és KEN-tréner, a Surranópálya agilisabb gyakornoka és kortárssegítői, az intézményvezetők, néhány nevelőtanár és együttműködő civil szervezetek képviselői is tevékeny részt vállaltak a cikkírásban és az elektronikus terjesztésben.

Emellett a papír alapú anyag terjesztésében részt vettek a surranópályás kortárssegítők is, akik iskoláikban és ismerősi kapcsolathálójukban adták azt rendszeresen társaiknak.

Webes megjelenés

A Generátor – projekt eredményei a www.echoinn.hu oldalon, a projektek menüben tekinthetők meg. Az oldalt a projektben résztvevő két gyakornokunk frissítette az új elemekkel. Eredeti tervünk a kortárssegítőkkel történő feltöltés volt, ám ez nem valósult meg idő- és energiahiányuk miatt.

Szakmai szimpózium

A szakmai szimpózium idejére már kiderült, hogy a legsikeresebb projektemnek a Patrónus – rendszer és a Surranópálya bizonyulnak. Így előadót-workshopvezetőt is ennek megfelelően kerestünk.

Két fő tárgyalandó témánk volt: az egy segítő-egy segített típusú mentori kapcsolatok lehetőségei és problémái (a Patrónus-rendszerre rímelve), illetve a gyermekvédelmi támogatásban nevelkedő gyerekek, fiatalok bekapcsolódása aktivitásukat igénylő projektekbe, kiemelten kezelve a nemzetközi táborok lehetőségeit.

Az első téma kapcsán Mészáros Mercedes, a Váltó – Sáv Alapítvány munkatársa tartott előadást és vezetett le workshopot, melyben a patrónussághoz hasonló, fiatalokú bűnelkövetőkkel végzett munkájuk bemutatása teremtett összehasonlítási alapot a projekttel. Az előadás tematikája csatoltan olvasható.

A második téma kapcsán Töviskes Imre debreceni TEGYESZ-munkatársat hívtuk meg, aki vázolta a folyamatot, ahogy aktivizálni és mobilizálni tudott gyermekvédelmi támogatásban élő fiatalokat és nevelőiket nemzetközi ifjúsági programokban való részvételre.

Az előadó anyaga szintén csatolva olvasható.

A meghívottak körét a megye gyermekotthonainak, szociális intézményeinek szakemberei és civil szervezetek érdeklődő munkatársai tették ki.

A fő cél az volt, hogy működő, adaptálható példákat mutassunk be a résztvevőknek, majd beszélgetéssel ösztönözzük őket adaptációra, hasonló programok megvalósítására.

4.6 Összesített tapasztalatok és továbblépési lehetőségek

A Patrónus – rendszer a mélységét tekintve leginkább sikeres szakmai elem volt a programban. Megerősödött a meggyőződésünk, hogy jó az általunk képviselt irányvonal.

A célunk megtalálni a módját, hogy néhány további intézmény körül találjunk a településen élő potenciális patrónusokat (kapcsolataink révén), ez ugyanis a program legnehezebb része.

A Bástya Gyermekszolgálat csapata folytatja éves szinten az ilyen emberek képzését a projekt során kialakított módszer szerint.

A Surranópálya

Az alprojekt intenzitását tekintve a legsikeresebb eleme volt a szakmai munkának. A fiatalokat integráltan kezelő és aktivitásukat generáló módszertan az előzetes elvárások szerint működött.

Maga a folyamat, a kortárssegítő-képzésre épülő, az ő ismeretségi körükbe tartozó fiatalokra alapozott rendezvényt szervező módszer is modell-értékűnek tekinthető.

A kortárssegítő-képzések rendszerét tematikusan (az ifjúsági munka egyes témáit érintve) kidolgozva régiós szintű folytatást tervezünk a projekt folytatásaként.

A Dobbantó, mint rendezvény a tervezetthez többletként feltárt egy hiányt, a közösségi terek teljes hiányát – a projekt folyamányaként a helyi fiatalok ilyen irányú kezdeményezését támogatni kívánjuk.

A Kemencés-tábor szintén bírt egy plusz hozzáadott értékkel, nevezetesen a több korosztályhoz tartozó gyerekek és fiatalok differenciált kezelésével. A patrónusok és kortárssegítők közös munkáját szakmailag szintén folytatjuk későbbiek során.

KEN

Az eredetileg tervezett eredményeket ezen projektem részben váltotta csak be. A képzések nagyon jól sikerültek, fő eredményük a nevelők és fiatalok közös részvételének elérése volt.

Ugyanakkor az utánkövetés, amelyet a lényegi elemnek tekintettünk, nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Ennek okaként a gyermekotthon mindennapi életének ritmusát és szokásrendszerét hozhatjuk fel, amely nem biztosított elég potenciált (időt, energiát) a rendszeres munka számára.

A tapasztalat alapján az ilyen típusú képzéseket ki kell hozni az intézet keretei közül, s szintén érdemes integráltan kezelni a kérdéskört.

A Közbeszéd - alprojekt felemás eredményt ért el. Egyik oldalról korrekt munka zajlott, jó szakmai minőségű anyagok – hírlevelek, kisfilm, tanulmánykötet - készültek el. Másrészt a sajtó részéről ezek az anyagok nagyrészt bemutatásra érdektelenek voltak. Többszöri sajtótájékoztató és sajtóreferensünk munkája ellenére a megyei és városi lapok nem láttak fantáziát a képzések, tréningek, patrónus – rendszer bemutatásában, mert nem látványos dolgok. A helyi rádióadó a szerkesztő személyes érdeklődése miatt mutatott komolyabb érdeklődést a projekt iránt, rendszeres tudósítást adva a történetekről.

Ugyanakkor a helyi szakemberek részéről is jóindulatú passzivitás kísérte végig a folyamatot. A jövőben éppen ezért két módot látunk a közvélemény-formáló szerep betöltésére. A tömegmédiában igyekszünk a vitás esetek és a nagyobb szabású rendezvények irányába elvinni a programot, hiszen a konszenzuskereső, tárgyilagos, leíró jellegű anyagok nem versenyképesek a média és ezáltal a közbeszéd jelenlegi állapotában. Utóbbiak kapcsán törekszünk megismerni olyan újságírókat, akik személyes érdeklődésük okán háttér-publikációkat készítenének a folyamatról.

Emellett szakmai rendezvények, konferenciák, egyéb fórumok (pl. szakfolyóiratok) keretei között az innovatív ötleteinket (mentorrendszer patrónus-alprojekt féle értelmezése, kortárs-segítő-képzés a gyermekvédelem rendszerében stb.) igyekszünk bemutatni egy másfajta kommunikációt alkalmazva.

Az esettanulmány-kötet kiadására további forrásokat szeretnénk szerezni, hogy minél több magyarországi gyermekotthonba illetve szakmai műhelybe eljuttathassuk.

Az esettanulmány-kötet kiadására további forrásokat szeretnénk szerezni, hogy minél több magyarországi gyermekotthonba illetve szakmai műhelybe eljuttathassuk.

A filmből elkészítünk egy rövidebb, intenzívebb tempójú anyagot is, ezt fiataloknak, illetve rövidebb TV-műsoroknak propagáljuk.

A filmet magát eljuttatjuk a megye, majd forrásszerzés esetén az ország minden gyermekotthonába.

Ötletgyár

A tapasztalat azt mutatja, hogy a kisebb, célzott, konkrét programokon történő projektkészítő találkozó hatékonyabban működik, ha intézményi, nevelői és civil résztvevő is van rajta.

Az Ötletgyár során létrejött ötletek közül reálisan megvalósíthatónak tűnik a Fejér Megyei TEGYESZ alapítványán keresztül a szakemberek továbbfejlesztését célzó, illetve a velencei intézmény keretei között kortárssegítő-képzést megvalósító projektötlet.

5. VÁLTOZÁSOK / VÁLTOZTATÁSOK AZ EREDETI PROJEKT TERVHEZ KÉPEST

Változás történt a főpályázó nevét illetően Echo Oktatáskutató Műhelyről - Echo Innovációs Műhelyre, és megváltozott az aláíró is. A változást igazoló hivatalos dokumentumok a mellékletek között találhatóak. Ezen változások nem befolyásolták a projekt menetét.

Az esettanulmány-kötet kiadása áprilusra módosul. Ennek oka az, hogy két személy történetének kiadásához való hozzájárulására még várunk, s így a nyomdai munkálatok is későbbre tolnak.

A weboldal beindítása szintén áprilisban valósul meg. Ennek oka az, hogy ez teljes mértékben gyakorlati munkát ellátó és önkéntes fiataljaink feladatköre, közülük pedig mostanra alakult ki az a néhány, aki felvállalta a tartalommal való feltöltést és a dinamikus tartást.

6. BESZÁMOLÓ A BESZERZÉSEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

A beszerzések a pályázat és támogatási szerződés mellékletét képező költségvetési függelék szerint történtek.

Beszermzés típusa	Beszermzés összege	Eljárás	Szerződés végrehajtása
Nyomdai és grafikai szolgáltatások	Bruttó 2.128.600 HUF	Egyszerűsített közbeszerzés	Igazolva

7. FÜGGELÉKEK, amelyek lényegesek a projekt végrehajtásához:

1. Hírlevelek 1-5. szám
2. Képzési jegyzet
3. Esettanulmány-kötet
4. Fotókat, dokumentumokat stb. tartalmazó CD
5. A projekt során készített kisfilm
6. Monitoring dokumentumai
7. Szakfordítás
8. Szakértői tanulmányok

Székesfehérvár, 2006-09-27

Bakos István
projektvezető